

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő
névére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendő az előfizetési díjak
nyiteltérlek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadhatnak:
Budapesten: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben,
Schalek H., Dukas M., Oppelk A.
„Általános Tudóstól» hirdetési osztálya Budapest.

Nyitlitér petitoara 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye.

A Csáktornyai Iparosifjak Egyesülete.

A nagy küzdelem, mely a mi szűkebb világunknak, a Földnek a hátán nap-nap után folyik, akár valamely általános eszme körül, vagy egy szűkebbkörű érdek szempontjából, célzt csak ugy érhet: ha szélesebb érdeklődést kelt; ha minél messzebb kiható hullámzásba hozza a nagyobb vagy kisebb társadalomtól abból a célból, hogy a zászlóra kitűzött jelszót diadalra juttassa. Az egész emberiséget érintő általános nagy kérdések, ha egy helyről indulnak is ki, korlátok között nem maradnak; sőt egy város vagy ország határaival sem érik be; hanem országról országra törtetnek, hogy előbb utóbb a művelt világ közkincsévé váljanak.

Nem is kell hivatkoznunk azokra a nagy világforgató u. n. radikális problémákra, melyek megvalósítása csak áldozatokkal: bomlás és embervér áran. forradalom útján voltak megvalósíthatók. Elég, ha a szelidebb társadalmi kérdésekre utalunk, akár materiális, akár irodalmisági vagy hazafias keretbe illeszkedjenek is be azok, hogy belássuk azt a természeti törvényt, hogy célzt csakis vállalva, tömörüléssel; csakis egyesült erővel érhetünk. Ellenkezőleg vagy az önzés szmezetét viseli magán küzdelmünk s ezzel az erkölcsi alap is kisiklik talpunk alól — vagy már jó

eleve a meddséget hordja méhében s a biztos bukást vonja maga után.

Nem kell messze mennünk, hogy ennek örök igazságát belássuk. Tekintsünk csak körül legszűkebb világunkban, a mi kis városunkban: vajjon azt a számos intézményt, melyekre jogos büszkeséggel rámutathatunk, nem-e csak annak az érdeklődésnek a kapcsán létesíthettük, mely egyik-másik szükségletnek a fölmerülésével a lakosság szűkebb vagy tágabb köreiben keletkezett!

S ezért örvendünk minden alkalommal, ha bármily természetű mozgalom támad is társadalmunkban, hogy valamely eszme érdekeiben propagandát csináljon. Itt azután mellékes, hogy ezt az ügyet vagy azt a célzt szolgálja, csak józan alappal bírjon s a közszükségletnek tegyen vele szolgálatot.

Ebben a helyzetben voltunk a tél folyamán is, amikor egy szerény kis tábort alakult meg városunkban, hogy a maga szűkebb világu eszméinek, érdekeinek zászlóit bontson. Annnyira a szerény egyszerűség, mondhatni a naivitásnak a jellegét viselte magán, hogy csak szűk korlátokat akart vonni magának. Egy pár ifju, egynehány szerény iparos fiatalember csoportosult, hogy egy kis kört alapítsanak, de csakis maguknak; egy kisebb oltóhat, mely csak az ő világuk legyen, hogy annak természetűn önművelődés útján gyümölcsöt

termeljenek, mely az ő erkölcsi, értelmi tökéjüket gyarapítsa.

De az eszmének korlátokat szabni nem lehet s nem is szabad. Kitér ez magától is s rohan föltartóztatatlannal előre, hogy működések szélesebb, erősebb s biztosabb alapot szántson. A mi szerény kis egyesületünknek létezéséről is tudomást szerzett Csáktornya társadalma. Hogy is nézhette volna el ezt a szervezkedést, a mikor más egyesületekkel szemben sem zárkózott el soha. Így csak rá kellett találnia a fölvetett egészséges eszmének a pulzusra, mely a társadalom szívéhez vezet, hogy a zászlóbontást a legszebb siker koronázza, s hogy az egyesület jövője biztosíva legyen.

Természetes tehát a jóindulat, mely a Csáktornyai Iparosifjak Egyesülete irányánya a társadalom összes köreiben megnyilatkozott Jóindulattal s lelkesedéssel karolta föl ügyét: polgárság, szeretettel s jóakarattal ölelte keblébe, hogy erejéből erőt merítve —biztos kikötőbe érjen utnak indult, viatorlát bontott hajója.

Mi sem vontuk ki magunkat alóla, hanem örömmel állottuk körül már bölcsőjét is; érdeklődéssel kísértük a figyelemmel szervezkedését, mert szükséges szervét láttuk benne Csáktornya város társadalmi életének. első sorban az iparososztály tiszteltreméltó testületének. Mert ki ne venné szívesen a fiatalnág haladnivalyó törekvését, kivált akkor, ha iparosifjak azok, kik

T Á R C Z A.

Az én tengerszemű hölgyem.

— Humoreszk. —

Írta: Miskolczy Mihály. *)

Egy nagy elterjedésnek örvendő magyar hirlapnak van egy hatalmas oldala, — sokszor még több is, — melynek homlokán még hatalmasabb fekete betűkkel ez van írva: »Apró hirdetések«. Nos hát kérem, ezeknek a nagyokat hirdető apró hirdetéseknek a »Levelezés« című csoportjában olvastam én egyszer, — nem is olyan régen, — a következő felhívást: Egy fővárosi csinos, fiatal ur leány, szórakozás céljából levelezni óhajt egy vidéki fiatal emberrel. Leveleket »Tengerszemű hölgy« cím alatt kézbesít a kiadóhivatal.

Nagyt dobant erre bal bordáim alatt az a félfontos husdarab, mit szív név alatt ígtattak szavaink közé! Az is lehet, hogy nem annyira a szív nyugtalanzkodott, mint inkább a föltötte tartogatott bankó, melyhez egy jóképu nagybátyám (Isten nyugosztalja) oly rég várt testlása folytán,

oly váratlanul jutottam. Mindegy . . . Elég az hozzá, hogy az a petit betűkkel nyomtatott apróhirdetési felhívás olyan hatást gyakorolt érzékeny keblemre — vagy érzényemre (mindegy), — hogy szeretném látni azt a reczitort, ki a »Tetemre hívás« előadásával nagyobb hatást tudna gyakorolni rám, ha mindjárt cicero-nyomás után tanulta is azt be! . . .

Elkezdtem gondolkodni. Már két tengerszemű hölgyről olvastam. Az egyiket egy jó képu francia író tette halhatatlanná, a másikat pedig egy képezés . . . halottá. Az egyiket még az a sors is érte, hogy — egy magyar író közreműködésével — a magyar olvasó közönséggel is megismertették; a másikat pedig tanáraink és tanulóitársaink ajánlá az írója . . . Az első rámnézve elveszett, de a másik jogot ad egy tengerszemű hölgy kiadásához, mire én másként is nagy hajlandóságot mutattam.

Ebbeli törekvésemet fokozta még az is, hogy a felemített két tengerszemű hölgy mind-egyike Venus-szépesség volt, következképpen az én leendő harmadik tengerszemű hölgyem is, ha mindjárt nem is Venus- vagy Cleopatrának de le legalább is Junó vagy Semyramysnak kell lennie.

Szóval, kérem a tapasztalás arra buzdított, hogy ragadjam meg az alkalmat, mert az rám nézve csak hasznos lehet.

Én és a haszon?!

Megragadtam.

Elhatároztam, hogy írok neki. Hisz másként az én írka firkálásom, — melyekre az újságírók mindig azt mondják: »Majdszoritunk neki helyet« s még ma is szorítják, — sohasem kerülnek női szemek, pláne tengerszemek elé!

És irtam neki.

Megszólítottam mint Kedves Nagyság! azután bocsánatot kértem a kedves szó használatáért; majd rátértem az Apró hirdetések közt olvasott felhívásra . . . et cetera . . . und so weiter . . . itak dalje . . . és így tovább. Végre kifejtém, hogy hát mit is akar nek én tulajdonképen és bezártam levelemet egy tenger hazugsággal.

Igy jött létre a négy oldalra terjedő levél, hozzá csatolva még egy darabka papíros, mely mindazokat tartalmazta, mik már a négy oldalra nem fértek.

Aztán bedobtam a gyűjtőszekrénybe.

És vártam.

Sokáig kellett várnom. Jó lélektan ismerő lehetett, mert engem teljesen megtanított a várakozás érzelmére. Ugy jártam, kérem, ez alatt az utcán, mint egy farkas-guzsból kikerült katona, ki a börtön dohos levegője után először szivja magába a szabad természet balzsamos illatát s az emelet ablakában megpillantva kedvesét, ki könybe lábadt szemekkel néz rá s a sok emlégetes folytán létrejött csuklasi rohamoktól sirásra csuesorodott ajkát csókra bidgyeszi össze.

Ferencz József keserűvíz az egyedüli elismert kellemes ízű természetes hashajtószer.

hiányos ismereteiket kiegészíteni akarják, hogy a haladók koral lépést tartsanak!

S az ifjú egyesület ezt a czélt tűzte ki magának s eddigi működésével máris beigazolta, hogy jó uton halad s hogy a társadalom rokonszenvét a legteljesebb mértékben kiérdemelte. Mert lépés ez ahhoz, hogy az iparososztály látóköre kiszélesedjék; hogy szellemi nivója emelkedjék; hogy erkölcsi és anyagi boldogulásához a mesgyét egyengesse. Mert elvitázhatatlan dolog az iparososztály elmaradottsága s ha szívesen koncedálunk is haladást, mit e téren máris észlelünk, mégis be kell vallanunk, hogy még nagyon sok a tennivaló s hogy kizárólag az önművelődés útján építheti csak ki az iparososztály magának azt a várat, melynek sánczain belül azoknak a fegyvereknek a birtokába jusson, melyekkel jólétét megteremtse, társadalmi pozícióját megalapítsa s biztosítsa.

S az alkalmat és módot erre ez a kis egyesület is van hivatta megadni. Mivel ezekből az ifjakból lesznek Csáktornya jövőendő iparosai. S ha ezek az egyesület légkörében törvényiszteletre, egymás iránt való türelemre szoknak; olvasás folytán önművelődnek; az ott tartott előadások alapján tökéletesednek; annak hazafias légkörében a magyar szót elsajátítva, hamisítatlan magyar érzést, izzó faj-és hazaszeretetet szívnak magukba: akkor majd ha a függőség kötelékeit magukról levetik s önállóságra tesznek szert, mint önálló iparosok is az itt szerzett intencziók szerint fognak élni s nemcsak értelmiségiek alapján súlylyal fognak birni s derék polgárai lesznek a városnak, de az anyagi jólét emelésében is közreműködni fognak.

Ebből a szempontból tekintve a dolgot mutatunk már alakulása alkalmával az egyesületre, mint egyik szükséges tagzatára az iparosok testületének, mely misszióját nem is vitathatja el tőle senki; különösen most, a mikor hétfői első nyilvános szereplésével megmutatta, hogy mennyire életképes: hogy tud életet önteni a társadalomba; képes eltüntetni a lethargiát, mely majdnem csüggedésszerűleg járja át az iparosztály egyes rétegeit; sőt a falakat is képes lerombolni, melyek a társadalom egyes osztályait egymástól látszólag elválasztják, melyek az érthetetlen közömbösség követ-

kezében a különben egyenkint mutatkozó érdeklődés és áldozatkészséggel szemben a maga összességében még a jótékonyág érdekében is sokszor bénítólag hat.

Örvendünk tagadhatatlan sikerének az ifjusági egyesület első debütjének s kérünk áldást az Egek urától, Csáktornya társadalmától meg segítséget további működéséhez is, hogy mely hazafiságot s érettséget tagjai eddigi működésükkel s hétfői mulatságukkal is tanúsítottak, legyen ez talizmánja a jövőben is, hogy azoknak a várakozásoknak melyeket működéséhez a város társadalmától, lankadatlanul, fáradságtalanul, fokozott mértékben tegyen eleget ezenül is!

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Dr. Neményi Imre** vall. és közoktatásügyi miniszteri osztálytanácsos tolyó hó 5-én Csáktornyára érkezett az alsófoku ipariskola megvizsgálására s a vizsgálatot még az nap delután teljesítette. Ő nagysága egyuttal másnap, 6-án délelőtt meglátogatta az állami tanítóképző-intézetet is, hol az előadásokat is meghallgatta.

— **Városi közgyűlés.** Csáktornya nagyközség képviselőtestülete folyó hó 4-én rendkívüli közgyűlést tartott, mely gyűlésen a következő fontosabb dolgok nyertek elintéztet. I. Egyhangulag elhatározták, hogy a folyó évi január hó 26-iki közgyűlésen hoztál s a törvényhatóság által jóváhagyott határozat alapján a csáktornyai 52 sztkvben 99 hrsz. a. foglalt ingatlant és az arra épült közési emeletes népiszkolai épületet folyó hó 22-én d. e. 10 órakor Csáktornya nagyközségháza tanácstermében nyilvános árverésen eladják. II. A zágrábi cs. és kir. 13-ik sz. hadtestparancsnokságát értesítik, hogy a helybeli lovasság számára létesítendő új gyakorlóteret ügyeben gróf Festetics Jenő Ő méltóságával a tárgyalás megindított. III. A lovassági lakatnya villamvilágításának bevezetése körül felmerült költségek részben fedezésére 200 koronát engedélyez a közgyűlés. IV. A Ternava patak izraelita temető közelében levő partjának a szabályozását elrendelte a közgyűlés. Ezen kívül néhány magán érdekű ügyben hoztak határozatot

— **Hirdetmény.** Csáktornya nagyközség

alóírt előjárósága közhírré teszi, hogy az 1904. évre egybeállított esküdték lajstroma a 3300/1898. számú bel- és igazságügyminiszteri rendelet 8. szakasza értelmében Csáktornya nagyközségháza tanácstermében folyó évi június hó 1. napjától 15. napjáig közszemlére helyeztetett, és hogy akár alkalmas egyének abból történt kihagyása, akár nem alkalmasnak abba történt bejegyzése miatt 15 nap alatt bárki felszólalhat, valamint hogy a felszólalásokra, melyek az említett hivatalos helyiségben szintén közszemlére lesznek kiteve további 8 nap alatt bárki észrevételeket tehet. Csáktornyán, 1903. május 31-én. »Petrics Ignác bíró. Dénes Béla jegyző.«

— **Iskolai ünnepély.** A csáktornyai áll. tanítóképző-intézet ifjuságának »Önképző Kör« máj. 30-án d. u. 3 órakor tartotta ünnepélyes záró közgyűlését az intézet tornacsarnokában az összes ifjuság, tanári testület és szépszámú vendég jelenlétében. Az ünnepély műsorának minden egyes részét elismerő tapssal jutalmazta a hallgatóság, de különösen tetszett a közönségnek a Kopstein Lipót I. éves növendék által előadott s találva jellemzett »Tót táncmester« és a Miskolczy Mihály II. éves növendék által irt s felolvasott »Az én tengerszemű hölgyem« című humoreszk. Megható szép volt a zongora és harmonium kísérettel és az énekkar belevonásával előadott »Czelli bucsu« melodráma. Az ünnepély egész műsorát egyébként már mult számunkban ismertettük.

— **Athelyezés.** A zágrábi érsek Ő nagyméltósága Zrinyi Miklós lipovjanczi (Horvátország) segédlelkészt hasonló minőségben Muraközbe, Kiszabadkára helyeztette. A kiszabadkai új káplán csáktornyai születésű s jó magyar, a ki minden esetre csak hasznos szolgálókat fog tenni a magyarosítás szent ügyének.

— **Pünkösdi első napján** a 11 órai magyar misén jelenlevő ájtatos hívek igen kellemes meglepetésben részesültek, mikor evangelium után a kórusról egy csengő női hang éneke hallatszott. Putzer Margit urhölgy volt a szíves műkedvelő, ki különösen iskolázott kellemes csengő hangjával Carlo Greith »Ave Maria«-ját énekelte Vargha Volfgang harmonium kísérete mellett.

— **Köszönetnyilvánítás** Tekintetes dr

Ugy két hét múlva aztán megjött a válasz is.

A kedves szó használatáért megadta a bocsánatot s egyuttal megengedte, hogy azt ez után is használhassam. Majd kijelenté, hogy az olvasott felhívás (itt szöszterint idézte) csakugyan tőle ered . . . et cetera . . . und so weiter . . . itak dalje . . . és így tovább . . . Végre kegyesen beleegyezett a vélem való levelezésbe és bezárta levelet két — akkor még nem tudtam, de most már tudom — tenger hazugsággal . . .

Igy jött létre a négyoldalas levél, hozzácsatolva még két darabka papiros, melyek az utó-hazug pardon! utóhangot tartalmazták.

Hát hiszen jól kezdődött!

És megindult a levelezés.

Ő irt nekem a budapesti életéről, a Városligetről, a jassokról; később a színházokról; Blaha Lujzáról, Küry Kláráról, Fedák Sáriról, Fay Szerénáról, Márkus Emiliáról, még később az újdavat ruhákról — és a jó ég tudja még kibről és miről! Legkésőbb pedig a zálogházakról irt nagy — utószereket.

Írásra teli volt helyesírási hibákkal. Eleinte megütöttem ezen, de később egészen rendjén valónak láttam azt.

— Hát — gondolám — szerelmes a kicsike, azért a sok hiba.

Tetszik tudni, ha szerelmes valaki, akkor nem nézi hogy hogyan ir, hanem csak azt, hogy

mit ir. Már pedig az én tengerszemű hölgyem, — írása után itéve, — nagyon, de nagyon szerelmes volt! Szerelme tárgya pedig — én voltam. Ez csak világos?

Az igaz, hogy látásomra még egy nő sem vesztette el a fejét, de ebből nem következik ám, hogy valaki látatlanul belém ne szerethetne. Kivált az én tengerszemű hölgyem, kinek én olyan szépen tudtam írni a phyloxeráról és annak pusztítása ellen tett óvintézkedésekről, a vihar-ágyuról, a rozsról, arparól, zabról, kukoricáról, buzáról — és még egyszer a jó ég tudja miről. Igy szórakoztunk mi.

Vagy két hónapja levelezgettünk már, hetenkint két-két levelet írva egymásnak, mikor az én tengerszemű hölgyem arra kért levelemben, — a zálogház letárgyalása után, — hogy utazzam fel Budapestre s adjak neki találatát.

— Ahá! látni akar már a kedves. Tetszik neki az írásom. Szja! a stylus sokat tesz, főleg a hölgyeknél, hol az érzelem beszél! — gondolám nem éppen halkán.

Elofogadtam az ajánlatot.

»Szombaton d. e. 10 órakor, a Petőfi-szobor előtt. Ismertető jel. Seta-Redingott-öltöny piquett-mellény, szürke-nadrág, piros szegű a gomblyukban. És az őné? irtam neki. A válasz nem késett: Reform ruha, fehér szegűcsokor a napernyő nyeléhez kötve — irta nekem.

Mielőtt a találkozásra elmennék, két dolgot

jegyeztek meg. Az első, hogy Budapestet az előtt még sohasem voltam, s így okosabban sem tehettem, minthogy a Petőfi-szobrot neveztem meg a légyott helyül. A másik, hogy a Redingott-öltönyhöz Ferencz Jozsef kabát is kell, nekem pedig sohasem volt.

Az első okosság volt tőlem, mert a Petőfi-szobrot akármelyik inasgyerek is megmutatja; hanem a másik szegzet ütött a fejembe, hogy hát hol szerzek én Ferencz József kabátot? Pedig azt meg kell szereznem, ha mindjárt az öreg-apámtól is! (Szegény öregapám, az Isten nyugosztalja, valjon látott-e életében Ferencz József kabátot? Ő az ősi magyar divatbajnoka?! Mindig gatyába járt szegény, Isten nyugosztalja!)

Nem volt más ut a boldoguláshoz, mint-hogy végigjártam Ferencz József kabátos barátaimat. Csakhogy nem valami nagy sikerrel, mert a kik ide akarták adni, azokéi vagy kicsinyek, vagy nagyok voltak; a kik pedig nem adták, azokéi — ha jól állottak volna, ha nem — nem bírtak rám nézve értékekkel. Végre pénteken kaptam egyet. Addig bizony főztem a taplót. Nem valami testhez álló volt az igaz: de hát nem lehetett válogatnom. Az is igaz, hogy a lapoczkák meg a könyökök táján kezdett tükör jellegű ötteni, de ez sem volt baj.

— Annál nagyobb lesz a fény! — gondolám.

A piquett mellényt illetőleg úgy gondolkod-

Schwarz Albert uradalmi orvos ur a helybeli Jótékonyozó Nőegyletnek 20 koronát volt szíves adományozni. Fogadja ezen nemesszívű adományáért az egyesület legmelegebb köszönetét. Csáktornya, 1903. június hó 5-én. Probst Ferenczné elnök.

— **Az Iparosifjak majálisa.** Kedves mulatságot rendezett a Csáktornyai Iparosifjak Egyesülete pünkösd hétfőn, a Hencsey Gabor-féle kerti helyiségben. Reklám nélkül fogott első nyilvános szerepléséhez s mégis akkora közönséget toborzott össze, melyhez foghatót csak nagy keretekben mozgó népünnepeleken lehet látni. Hencsey tágas helyiségei alig voltak képesek befogadni a nagy közönséget, kik mindvégig a legderültebb hangulatban vettek részt a mulatságban. Volt itt képviselve a polgárságnak minden rétege: intelligencia, kereskedelem, iparososztály vegyesen s csak most lehetett látni, hogy mennyire képes egy it. differens testület a legheterogénebb rétegeket egy mulatságban összehozni. A kipadlózott s bálszerűleg feldíszített táncz helyiség is nagymértékben járult hozzá az általános közérzűlet emeléséhez, a hol a villamos világítás ragyogó fényénél s a lampionok ábrándos derengése mellett hajnalig tartott a táncz. A kiszolgálás is pontos, figyelmes és jó volt. A konfetti is derült perczeket szerzett a szórakozóvágyó közönségnek. S e mellett az egyesület volt első sorban a nyertes, mert a majális közel 100 korona tiszta jövedelmet hozott, melylyel alapítványok gyűjtését megkezdi. Tartozunk vele az igazságnak, a mikor elismerésünket fejezzük ki a lapintatos rendezés s az iparosifjuság komoly, szolid, tisztességes viselkedése fölött. Az egész mulatság mindvégig kifogástalan volt; soha egy percze sem zavarta meg a diszsonanciának parányi árnyéka se. S ezt az érettséget tudomásul kell vennünk, valamint javára írni az egyesületnek azt a hazafias tónust is, mely az egész mulatságon végig vonult s annak minden részletéből kisugárzott. Csak látni kellett a nemzeti trikolor alatt, zeneszó mellett történt fölvonulást, melyben az egyesületi tagok széles nemzetiszínű karszalagokkal földiszítve, férfias komolysággal, büszkén a várost bejárták s tették meg d. u. 2

tam, hogy kifordítom a fekete mellényemet, annak a bélése fehér s husz lépésről egy látszik, mintha a legfinomabb mintázott piqueből lenne. A ki meg akarja tartani az illúziót, ne jöjjön közelébb! Hanem az ebugatta szabója elpuskázta a termetet, mert biztosan nem volt elég fehér bélésekvalója, s ugy segített a bajon, hogy egy hatalmas fekete pánttal egészíté ki a hiányt, azaz a baloldali fogyatkozását.

Most meg a piquett mellényes barátaimat látogattam meg; mignem aztán kaptam egyet. Az igaz, hogy nem nekem szabta a szabó, de három különböző színű és nagyságu mellény alvételével elosztattam a bőségét, mi nemcsak hogy nem ártott az illúzióknak, hanem még a Ferencz József kabát testhezállóságát is biztosítá.

Hogy szürke nadrágra tehessék szert, felfedező utra mentem a szekrénybe. Találtam is egyet. Zöld lehetett valamikor, de az idő, vagy jobban mondva a nap vasfogai egy átváltoztatást, hogy még a Koch Testvérek sem mondták volna meg, hogy az szürke loden-e vagy sem. Természetes, tisztas távoloságnál.

Megvolt minden. Felöltöztem és így minden fogyatkozás nélkül — mentem ki az indóházhoz.

Beszálláskor külön kupét kértem a kalauztól, mit egy m. kir. korona illetékes borralvaló felvezése után — ingyen és bérmentve — meg is kaptam.

(Folyt. köv.)

órákor az utat az egyesület helyiségéből a mulatság színhelyére, a hol maguknak felejtethetetlen emléket szereztek s a közönség méltó elismerését vívták ki.

Az elnökök kérésére a fölülfizetők névsorát a következőkben adjuk közlé:

Az Iparosifjak tavaszi mulatságán a következők urak voltak szívesek fölülfizetni: 5 K. 50 ft. Nuszy Mátyas, 4 Kt. Hajós Ferencz dr., Bencsák Richárd, 3 Kt. P. Iya Mihály Schwarz Albert dr., 2 K. 50 ft. Ziegler Kálmán, Petrics Ignác, Zrinyi Károly, 2 Kt. Zrinyi Viktor, Neumann Samu, Strausz Sándor, Novák Jakab, Dénes Béla, Fejér Jenő, Kujál Ferencz, Margitai József, 1 K. 50 ft. Salon Péter, Hadrovics Ferenc, Bernyák Károly, Löbl Mór, 1 Kt. Zugmeister N., Löwenstein Hermann, Zdelár Miklós, Friedl József, Baumann Zsigmond Székely Vilmos, Benedikt Béla, Masztnak József, N. N., Ivacsics Ignác, Klovcics János, Tomasics Mihály. Sáfrán József, 50 ft. N. N., Grau Géza, Márczius Ferencz, Szeiwerth Antal, Weisz Miksa, Weisz Mór, Hessel Jakab, Thorday János, Kemény Jákó, Perényi János, Löwensohn Miksa, Huszár Pál, Dékány Mihály, Krasovecz József, Neumann Zsigmond, Czvetkovics Antal, Rosenberg Rikárd, Zelenko Rezső, Mikk Szilárd, Kópiár Sándor, Molnár Gáspár, Weisz N., 20 ft. Domján József, Gutermann Simon, 18 ft. N. N., 10 ft. Bedics Ferencz és Lukofnák János Fogadják a szíves fölülfizetők az egyesület nevében leghálásabb köszönetemet Csáktornyan, 1903. június 5-én. »Zrinyi Károly elnök.«

— **Eljegyzések.** Vreszk Vincze drávasárhelyi áll. elemi iskolai tanító eljegyezte Geröly Erzséket Szombathelyről. — Kanics József varasdi uhánlus altiszt eljegyezte Puh Hermin kasszonyt Csáktornyáról.

— **Gyászír.** Filipich János nyug. kir. járásbíró f. hó 2-án a reggeli órákban élete 62. évében, hosszas szenvedés s a halotti szentségek felvétele után, jobbtétre szenderült. A boldogultnak hull tetemei folyó hó 3-án, délután 5 órákor helyeztetek a helybeli sírkertben örök nyugalomra. Az engedszent mise áldozat pedig 4-én d. e. 10 órákor volt. Elhunyt Letenyén volt járásbíró, de nyugalmavonulása óta Csáktornyan lakott vejenél s itt érte a halál. A boldogult tisztelt s kedvelt alakja volt városunknak s igaz részvét kísérte utolsó utjára. A ravatalra a családtagokon kívül kisorsolt helyeztek: a csáktornyai kir. járásbíroság; a nagykanizsai kir. törvényszék. ügyészség s járásbíroság és a letenyei kir. járásbíroság. Béke poraira!

— **Halálozás.** Fucks Adolf kisszabadkai kántortanító hosszu szenvedés után 53 éves korában f. hó 2-án Grácban elhunyt. Nyugodjék békefel.

— **A szőlészeti s borászati felügyelő-ség székhelyének megváltoztatása.** Nagykanizsa és járásának gazdaköre május 29-én Jerfy Adolf köri elnök elnöklése alatt Nagykanizsán közgyűlést tartott. E közgyűlésen előfordult ügyek közül egy különösebben is érdekel bennünket muraközietek, illetőleg csáktornyaiakat. Ez az, hogy ezen a gyűlésen az elnök bejelentette, miszerint a kör a csáktornyai szőlészeti és borászati felügyelő-ségnek Nagykanizsára leendő átelyeztetése ügyében kérvényezni fog az illetékes miniszteriumnál. Hát ez igen szép, csakhogy azt hisszük, a dolog nem fog olyan simán menni, mint Nagykanizsa és járásának gazdaközönsége azt akkor kigondolta, mikor ezzel az ügygyel foglalkozni

kezdett. Akadálya s bizonyosan teljes akadályozója is lesz a felügyelő-ség székhelyének ilyen módon való megváltoztatásánál az a dolog, hogy a csáktornyai szőlészeti s borászati felügyelő ebbeli teendői mellett még itt Felsőmuraközben egy 70 holdas állami minta szőlőtelepet is kezel, a mely telepek a kezelése, munkálatainak a felügyelete, a mellett, hogy igen sokba kerülne Nagykanizsáról, ugyszólván keresztülvihetetlen volna.

— **Szinészet Csáktornyan.** A pünkösdünnepék Bárody szintársulatára is jobb napokat hoztak magukkal, a mennyiben pünkösd előestéjén, Pünkösd első napján és másodnapján a színház megtelt nézőközönséggel. Telt házak előtt játszottak s látszott rajtuk a meglegedés. De a publikum is meg volt elégedve ezeken az estéken, mert bár általában elég jól játszottak minden este, mégis ezen az estéken különösen igyekeztek megfelelni szerepüknek s a jelen levő publikum valóban jól mulatott. Pünkösd előestéjén, május 30-án Herczeg Ferencz »Kéz kezet mos« című szatirikus vígjátékát adták Jeszenszky Desző jutalomjátékaul. Pünkösd első napján két előadás volt. Délután 3 és fél órákor fél helyárrakkal »Tündérlak magyarhonban«; este rendszer helyárrakkal Agai Adolf és Almási Tihamér 3 felvonásos »Egy görbe nap« című énekes bohózat került színre. Pünkösd másodnapján Himfy Béla műkedvelő ur közreműködésével Almási Tihamér 3 felvonásos népszimfóját, a »Czigány Panná«-t játszották Keddén, június 2-án a »Gésák vagy egy japáni theaház története«, s szerdán június 3-án utolsó bérletlen Beöthy László 3 felvonásos bohózat »Kovács«-át adták. Csütörtökön június 4-én volt az utolsó színelőadás, mely alkalommal jól alakított szerepekkel a budapesti vizsginház udjóságát, Martos Ferencz és Bakonyi Károly, illetőleg a zenei részét tekintve, Huszka Jenő »Bob herceg«-ét adták, egyszerűen úgy is, mint Fekete Béla igazgató jutalomjátékát.

— **Népünnepegy.** Zalaujváron f. hó 7-én délután 2 órákor Varga Pál helyiségében gyermekmajálissal egybekötött népünnepegy tartatik, melyre az igen tisztelt közönség meghívatik. Jó ízű ételek és italokról Varga Pál vendéglős gondoskodik.

— **Tűz.** Mult hó 29-én reggel 8 órákor tüzi láma riasztotta föl Botlornya község lakosságát. Szklepics Mihály odaváló lakos pajtájában a széna kigyuladt, a melytől a pajtának, 3 lakóháznak, 2 kamarának és 2 istállóknak a tetőzete legett. Ez épületekben levő élelmiszer, ruhásemű, takarmány s gazdasági eszközök is mind elégték, úgy hogy az összes kár mintegy 2726 koronát tesz ki. Minden biztosítva volt 2900 kor értékig. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Barátságos éjli látogatás.** Penger András és neje lapáthegyi lakosok május hó 21-én este egész nyugodtan feküdtek le, mikor ugy éjfel felé 11 és 12 óra között csak az ablak megzörgetésére ébredtek fel. Medlobi Pál és öccse Antal zörgettek be, mondván a házigazdának, hogy jöjjen ki pár szóra. Mikor erre Penger kiment, se szó, se beszéd, szőlőkarrakkal ugy helyben hagyta, hogy több se kellett s mint a kik egészen jól végeztek dolgukat, nyugodtan tovább mentek.

Sve pošiljke se tičući zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jozeфа** urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

knjižara Fjischel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Sluzbeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Gospodarstvo.

Od zmrzavice včinjnih kvarov.

Svaki gospodar zna, da medju ostalemi od povolnoga i nepovolnoga vremena takaj visi gospodarstvenoga bilja hasen. Gospodaru svi trudi jesu zabadava, ako k tomu vrème ne služi: najmre pako, pozebica dugo vrème trajuća suša i dešdjovje, ove su takove posledice, s kojima na pre ne računava, da pače proti ovimi nit neima načine, s kojima imal bi se braniti. Koja jeden vrtlar na svojim malim prostoru mogućen je včiniti, najmre da bilje od pozebice, i od proti suše mogućen je obraniti, ova nemre včiniti mali gospodar, ali veliki zemelski gruntaš. Nego zato nemora zdvojiti, kajti vrème ipak ne včini zato kvarnoga svakoga gospodara vu jedna kor meri, s nepovoljnim vremenom.

Iz vekeš strani samo onda včiniju zločesta vremena kvara na bilju, kada dugo vremena trajaju. Kratko vrème trajuća suša, ali budi dešdjovje i vu maloj meri pozebica koma da nekvu malu premenjbu včini bilja življenju, ako i gospodar takaj včini one načine, na koje njega znanost i iskustvo takaj vodiju.

Na bilje gledeć kvara moreju včiniti najmre, zima, velika vručina dugo trajuća suša, ili budi dešdjovje: pokedob pako jesenske setve najprvić vno go trpiju od zime. za hasnovito spoznavam od zmrzavice imati spomenka.

Od pozebice načinjeni kvari vu tom stojiju, da naše setve izmrzneju, pomrzneju i zamrzneju. Med izmrzavicom i pomrzavicom nema razlike, kajti ako naše jesenske setve od zime na nikaj dele jesu bez toga, da bi pomrzavica bila bi se pojavila gospodari tak veliju, da je izmrznula. Nasuprot, ako našu setvu zagodna zima, ali budi kesna zmrzavica na nikaj je spravila, nato v liju gospodari, da je pomrzavica.

Naša gospodarstvena bilja do 20—25 gradov zimu izdržati moguća jesu, ako zima na naglo i iznena da ne dojde, dapače i takova zima takaj more biti, da vu bilju bivajuća vloga i voda na led zmrzne, pozebica ipak na neskođi bilja življenju, ar ni jednaka zima navadna je setve zapraviti, nego ono kad jeden za drugim zmrzava i odpušća se.

Naša gospodarstvena bilja nepodnašaju pod jednaki način zimu. Zima nevčini vu jednakoj meri kvara, kaj ti ovo i od toga visi, da vu kakovim vremenu na bilje gledeć dojde? Ona, koja — su već za dosta obraščena, i počela jesu već rasti, ona menje podvržena jesu zimi, i osim toga i friškeše moreju dejt k sebi, kak ona bilja, koja još vu gingavoć napala je zima.

Bilja one strani počutiju najprije zimu i najleže zmrzneju, vu kojih se više vode zadržava, po takovim načinom gingaveš strani postaneju napravlje aldov zmrzavice. Menje trpiju naša bilja od zime i bolje moreju podnašati takaj onda, ako snegom jesu

pokrivena, kajti sneg iliti medju njimi zaprti zrak nedopušća da bi k njim nje prekodredna zima mogla dospeti. Snega ove dobrote hasen more spoznati navlastito pri onih biljah koje nisu bile zadosta čvrsta, kada je zima na nje nadošla, budemo spazila na protuletje, kad se snjeg počne taliti, po noći pako zmrzava da iz snegom pokrite setve premenjbu ne čutiju na tuliko. Kada po noći zmrzava, po danu pako odpušća, onda setvam najbolje naškođi, radi toga pri nas kad takovo vrème biva, najraj na nikaj dođu na setve. Višekrat se dogodilo već, da su naše setve bez svake falinge prezimile i onda su na nikaj došle, kad po danu se tali, po noći pako zmrzava. Navlastito moramo ova opaziti pri slabeših biljah kak na primer jesenski grah i jesenska grahorka.

Sneg negda negda pogibelj takaj včini, vu sebi, kad najmre neizmrznjeno ilo posiplje, pod kojim je bilje vu najjačem rastju. Vnogo trpiju od snega buja setva takaj k kojim ako nemre dospeti zrak, jako lehko se zadušuju. Pogibelj more včiniti sneg i vu tom slučaju, ar kad toplo postane i sneg počne se taliti, tak da se gornja stran raztali, po noći pako kak kora zmrzne, koja preći njoj zraka, po takovim načinom naškođi repici, zvun ako gospodar nezamari po nekakvoj priliki zraka k njoj pustiti, takaj vno go setva na nikaj dojde. Najbrže po takvim načinom. Ako zmrzjenu koru spoteremo, onda po pogibelj odvratimo. Ova po nekojih mestah iz

Nekaj za kratak čas.

Zakaj se plaće?

Pred jednom hižom, de je gostovanje bilo, na ves glas rući Miškec. Kaj ti je? — zakaj se tak plaćeš? — pita ga jen gospon.

Miškec: A kak se naj plakal, da vidim, kaj je nutri pun stol svega dobra, pak ja niti jen falacek nemrem pojesti, — tak sam sit. —

Vu krčmi.

Lokauec Domiter: Hej, čuješ Moric! — ako bi ona sva voda, s kojum si ti vino krstil, tebi na glavu curela, ti bi već zdavnja svecel postal.

Naj vgune.

Miška: (k susedu) No Bonjkač, ako v guneš, kuliko je moja soprnsnica ovo noć sprasila, — svi devet pajcekov ti budem šenkal. —

Već ga pozna.

Gospon: Si Paulika premisli, denes sam ti devet zajcov strelil!

Gospa: To nemre biti, im si samo pet rajški odnesel z doma!

Vu krčmi.

— Kratkoga pogleda gospon više minut rova vu juhi a onda pak pregovori:

— Hej, kelner! Kaj splavava tu vu moji juhi? Se mi vidi kak da bi miš bil!

Kelner: Im kaj nevidite, kaj je to vaš nos. —

Te si je nagodil.

Gost: Kaj imate za obed?

Kelner: (kojemu je malo predi krčmar gori povedal) Sve ono, kak po navadi: mrzla juha, trdo meso sirovi melspeiz, toplo pivo ili delano vino!

Dobra plaća.

Gospon: Nesite toga lista kam je atresiran.

Briftrager: Odgovora dobim?

Gospon: Odgovor bržčas né, nego jedna šusku svikak. —

Dekle med sobom.

Franca: Pak zakaj si ne zadovoljna svojim mestom?

Mara: Kajti je dalko od kasarne.

S pivnici.

Innoš: (dobeži z pivnice) Majstrovice

hole friško, gospon majster je s prve stenge doli opal v pivnicu s dvemi litri vina!

Majstrovice: Kaj se rezlejšalo vino?

Innoš: Kaj bi se rezlejšalo, da je već v majstrovim šeludcu bilo.

Velika riba.

Gost: Kelner, hodte da sim vi ste ment samo juhu donesli, a ja sam si i ribu zapovedal.

Kelner: Im je riba v juhi.

Gost: Hodte zbogon! Već deset minut vordam juhu, pak ju nemrem najti, a jas bogme nemam vrémna tu pol vure smrežom čakati!

To se bržčas nej dalo.

— Žena: (si zdehne) Oh boze moj, ali sam trudna! Denes sam opet celi den šivala.

Muž: A, im je to ne tak težko delo. Jen prijatelj mi ju ove dneve rekeli, da je šivanje ženam bać tuliko, kak nam mužem fuckanj.

Žena: No, onda na, tu su štefekove hlaće, dak zašuckaj gori jedno dve tri krpe.

konjih i zrebiči činiju tak, da njim njihove noge s jopami svežeju i onda ženeju na led zmrzljenu tablu.

Od zimske zmrzlavice vno go vekšega kvara zrokujeu zagodne i kesne zmrzlavice, navlastito ova pollanjiša je jako pogibeljna, ar bilje vu takovom položaju na padne, kad ono ova najbolje počuti. To moremo spoznati po tom, da naprimer pšenica, hrz, ječmen 16—20 gradušov moreju podnesti, doklam dinje, vugorki grah i t. d. još od menšje zmrzlavice pozebeju. Zmrzlavica ako je samo iz jedne fele siljem posejano vu jednim hataru, ipak ne včini sve povsud jednakoga kvara, kajti takova tla, koja po danu doblenu toplotu po noči s vekšom merom s puščaju na frisko se razhladiju, i tak na njih bivajuče bilje leži i pozebe takaj. Iz druge strani pako na poldanašnoj strani ležeče zemlje, koje su suncu bolje podvržena, dakle po danu i toplije biva, bolje su povdana zmrzlavici kak na polnoć ležeče sětve. Proti zagodne i kesne pozebece nemre se braniti gospodar, kajti vrtlarski načini ovd i se nemreju hasnuvati.

Najviše kvara zrokujeu majuša meseca kesne pozebece, ar onda ni samo malo čutljiva bilja, nego vre zimu nepodnašena bilja su takaj zišla.

Zmrzljenost, visi od toga kak se tlo obdelava. Navlastito vu takovih tlah se pripreča svekše stran izmrzljenost koje kak je već opomenuto bilo, vu gornjih progah vno go voezadržavaju. Od toga je anda to, da najvišeokrat vu jako gnojnu zemlju posejane sětve zmrznej, najmenje pako vu homočnu zemlju posejane sětve. Ovd i visi od toga takaj kak tlo leži, kajti na poldan ležećih zemljah je zrak premenljiveši i jakši, dakle i zmrzljenosti je bolje podvrženi.

Proti zmrzljenosti imamo načine kak se moremo braniti ako ova zagod zvršavamo, po takvim moremo osloboditi naše sětve od pogibelji. Kak je bilo rečeno, ili valemom i to taki kak nam ova tlo dopustilo bude. Takova tla, na kojih obilno vode stoji, tak moremo osloboditi od zmrzljenosti, ako skopamo jarke, ali pako s drugim kakvim načinom spustimo doli vodu.

Iskustvo svedoči nam takaj i to, da one naše sětve samo trpiju vno go zmrzljavice, koje gliboku posejane bile jesu, ako-

prem ovd i ne na tuliko zmrzljenost uništila je našu sětvu, nego kajti je gliboku imala korenje, koje se po vno goj zmrzlavici van spopukalo, zato na kuliko je moguče naše sětve na plitvo sejajmo, ar onda, ako se korenje iz tla takaj i izpukne, ležeše se prime opet vu ono isto mesto.

Sama narav se pašči takaj braniti gospodar, kada najmre njegovu sětvu snegom zakrije, pod kojim pokrivom zmrzljenost se takaj redko dogadja.

Mali gospodari i od zadušenosti govoriuju takaj. Najvišeokrat zadušenost se samo pripeča, kada snežni pokriv od toplote i od dešdja počne se taliti i na kašu spodobnu včini zemlju. Ako vu takovim položaju na naglom mrzlo postane, onda zmrzljena snežna kora zapre zraka od bilja i ono se zaduši. Ako dakle snežna kora nastane, zdobimo nju na on način, kak je vre bilo opomenuto.

Iz gore opomenute obrane more se videti to, da vno go more včiniti gospodar za obranu, nego samo onda, ako one posle zagod i to za svoje vrėme na dotičnom mestu i vremenu zvršava i uredjuje. Nek ne zdvoji gospodar zato, ako vu jednom ljetu, nepovoljno vrėme njega dohiti, ovo kvara trpeće ljetu navćilo bude njega za budućnost kak ima postupati svojimi sětvami.

Walner Gyula.

Kaj je novoga?

Ministra prikaz.

Wallaces Gyula ministev čakovečkoj državnoj preparandiji vu ime dvadesetpet ljetošnoga jubileuma, kak najmre vu Čakovcu stoji, poslal je čakovečkoga varasa glasovitog sina Grof Zrinyi Mikloša pismovnik i bojnoga vodje velike vrednosti prestimanu njegovu sliku. Od ministra ov poslani prikaz bude se na dan obdržavanja jubileuma instaliral.

Filipich János.

Filipich János negdašnji letenjski krveliki sudec je 2-ga o. m. vu Čakovcu vumerl. Pokopali su ga s velikom paradom 3-ga o. m. Filipich János bil je medjimur-

ski sin iz Štrigov. Živel je 62 let. Naj mu bude lehka gruda i naj počiva vu miru!

Iz grofice apatica.

Vu Serajevi jedna jako bogata grofica po imenu Šafgoš Hedvig celo svoje veliko imanje je tamošnjim apaticam prikazala. Grofica nakani za kratko vrėme v klošter vu njihov red stupiti.

Skup trešnji parobrodi.

Iz Antverpena telegrafiraju, da Haddersfild zvani angleski parobrod skup se bil tresnul s Rottendamba dojdućem Uto zvanim norvetskim parobrodom. Angleski parobrod se taki bil a tonul i dvadeset sedem putnikov se vu morje spotopilo. Vtopleni ljudi bili jesu iz Austrije, koji su hoteli van odputuvati.

Poroblana obćinska kassa.

Iz Oršove telegrafiraju, da Bozović zvane obćine kassu med 26—27 majuša po noći porobili jesu. Zločinci Vertheim kassu vu na više mestih prevrtali jesu i žnje do 10 jezer korun gotovih peněz odnesli jesu. Žandarstvo je podiglo iztragu i po celojoj okolici sada išćeju.

Krivične vekslinje pisajuć učitelj.

Daul József iz Šoboršina učitelj sad ne davna ostavel je svoju službu i s tim se spričal od svojih poznančev, da vu Oršovu ide, gde vno go bolša služba čeka njega. Ove dane pako najmre iz Oršove došel je list, koj nazvešćuje, da Daul József učitelja vu jednoj grabi mrtvoga našli jesu, Zeznalo se, da je učitelj na ime svoje matere i više svojih rodbinah više vekslinov s krivičnim podpisom podpišuvail, budući pako ovih krivičnih vekslinov vrėme za ponoviti se približavalo, nije hotel pričekati, nego je vu Oršovu odputuvail, gde je takaj i samoubojstvo vćinil.

Iz Emma kraljicom dogodjenje.

Jeden iz Belgiuma novinar malo smesto sledeće dogodjenje nazvestja, koje se iz Emma vdovicom hollandijskom kraljicom dogodilo. Kraljica kad se sad ne davna vu Brüsselu zadržavala je i Villerbu takaj pohodila, da tamo starinske ruševine pogleda. Vu putovanju je nju Van der Pott

Oholjen bogec.

Bogec: milostivni gospone! — prosim za malo almuštvo. Osmero dece i betežna žena mi gladuju doma.

Gospon: Primite, tu imate korunu, ali ve idem k vam, da mi pokazete to dece i betežnu ženu.

Bogec (predi vžep porine korunu.) Je bogine, taki. Kaj mislite vi kaj ja za peneze kažem moju familiju? Sam ne obnorel!

Se razmi.

Burkus: Ja imam takvoga doktora prijatelja, kojega betežniki nigdar niti jeju jay nezgovoriju.

Bundek: No, pak što to more biti?

Burkus: Korsmit. —

Vu krćmi.

Nespreten kelzer v dilen po hrbtu poleje jednoga gosta s juhom, na kaj ov srdito zakriči:

Ti vol, kaj si napravil?

Naj mi oprostiju — veli kelner — taki njim donesem drugo juhu.

I ta zna kuhati.

Muž: Draga picika moja, znaš ja ti rad

imam gulaša, ali čez jen mesec svaki dën, to je itak preveč.

Žena: Je znaš, dragec, im ti ja svaki den očem nekaj drugo napraviti, ali ja neznam, kak je to, nazadnje itak gulaš postane zhrane.

I to su sigurni ljudi.

Epes Kóbi: (k vigěcu, ki mu robu trzi okolo varašov) Gatt über di Welt! Das ist šreklih, kaj si ga vi Foglstein meni kvar napraviti. Vi reizirate pho celi provinc i delate meni tak trěfi gešest. Vi si ga zoblete moj geld i raubate mojega žep! Grat jetet sem ga čul, da je Hoznceig krah gemaht pak ste ga vi njemu cvai hundred floren robu na dug dali. Zaj, zaj! Vi ste jeden grose vol!

Foglstein: (srdito) Wi hajst? Ja sem ein grose voll!

Gleih prosim za zadovoljščina!

Kóbi: (prestrašeno) Odprostite mi ga ja sam ni šteli vas z bantuvati s volom.

Foglstein: Ni meni? Pak koga ako ni meni?

Kobi (smejuć) Nü hat — — vola!

Na ekzecir placu.

Gospon: Naj mi poveju gospon führer kak su vendar mogli ovoga maloga čovčeka za soldata zeti?

Fürer: Kakšega maloga? — im je tē najvećki vol vu celoj kompaniji.

Dalje nezna brojiti.

— Stara frajla: — Kuliko si ti star, sinek?

Decec: Pet lét sem minul.

Stara frajla: No, već pak poveč, kuliko sam stara ja.

Decec: Je, to neznam, kajti ja samo do 40. znam brojiti.

Dober apetit.

Prcek: Samo ječte sused naše čurke, im se za čas ak i onak zasmrdiju, onda je tak moram psu dati. —

Koj je i vu nesreći gšeftsman.

Salika: Jaj, jaj, zajleben zaj! Gatt über di Welt! Šnel, šnel, Dalfi! Našegha jedini sin, Kóbi je pogutnul jeden zlatna iglic.

Dalfi (vurmaher, vurar) O waj wäs hat gmacht unsere einčige Kobi? Jednoga zlatni

ševinu, navrnuli se jesu vu jednu oštariju, koje oštarije vlastelin je jako šalen človek bil. Kad su se već bili na obedovali, k njihovu stolu stupi oštarijaš i zapitada jeli su li bili zadovoljni s obedom. Kraljica smešno klimne svojom glavom na kaj oštarijaš na križ metne ruke na svoja prsa, pak veli:

— Meni se tak čini gospica, da smo se mi već videli negdi!

To bi lahko moglo biti — odgovori smešno kraljica, — već višekrat bila jesem ovde i svigdar sam se dobro čutila.

— Van der Berg barun zatim zapita, da nebi li mogli dobiti kočiju, da bi okolicu mogli pogledati.

— Imam konje i kočiju, odgovori oštarijaš, nego kućiša nemam. Nego ako bi želeli sami se voziti, iz drage volje na njih naručim moje konje, ar se za poštene ljude vidite.

Van der Berg barun se dostojno zahvalil, kajti nije hotel odgovorljivi biti o tom, da nebi kakva falinga postala na konjski marhi. Oštarijaš s plemenitim duhom na brzoma ovak reče:

— Kaj bi rekli nato, ako bi ja sam gonil konje?

— Ponudu brzo jesu primili s zahvalnostljum i kočija za putovanje gotova stoji

— Tak draga moja, nek sedneju simo kre mene, veli oštarijaš kraljici.

— Kraljica je posluhnuła, barun i dvorna komorna pako vu zadnje sedelo bili se jesu nastanili. Kočija se genula. Takovo putovanje, berščas još nikad nije imala kraljica, kajti oštarijaš niti miseli nije imal od nje, da gdo je njegova suseda i malo s nedostojnimi šalami je nju zabavljal. Kad su se nazad vu oštariju navrnuli, oštarijaš je još za ufaneši počel nastajati, tak da Van der Berg barun je prisiljen bil na friskoma računa prositi. Kraljica vendar primila je još zahvalnost oštarijaša o tom, da na njegovoj kočiji odvozi nje na Oltignies železnice kolodvor takaj. Kad je pak drugi dan bil zeznal, da ona gospa s kojom se on bil večera tak zaufano razgovarjal i šalil, je Emma kraljica bila, čisto flegmatički je ovak rekel:

— Taki sam si bil mislil, da negdo takov mora biti, ar najmre gdo platja vu vezdašnjem vremenu više, kak kuliko prošiju od njega.

Belgiuma puce.

Kak vu Francuskom orsagu tak i vu Belgiumu takaj starih dečkov broj prekorredno se pomnožava. Belgiuma jednog ma-

iglic phogutnul! Šreklich! Pak či si ga ima apetitua na iglic, zakaj si ne phogutnul jeden srebrna iglic, ne najenput teier goldene iglic!

Kapral kakti filozof.

Kapral: Dečki, ako bi slučajno da v Afriku trefili, i tam med one črnče došli, ki čovečje meso jeju, i ako bi vas već vlonec porinuli makar bute već na pol kuhani, ako spazite kojega oficira, bubi kapral ili firei — i onda sto dužni svu jakost skup spraviti i poleg prepisa njemu salutirati, — dru-gač vas čaka šest vur rešt — lanczos karikajat a bundasanak! —

Kam se ně dobro žuriti

Punica: Idi k vragu v pekel!

Zet: Oh, k čemu bi se žuril, i tam bi se mi dva žišli!

log varaša stenh sad ni davno sledeći plakati bili jesu pribiti:

Trojačka nedelja juniuša 1. poslje podne ob 4. vuri.

Velika trojačka svečanost, iz šestdeset za zamuž prikladnih puc predavanjem. Po vnoгим zametavanju s kojimi su mladi ljudi nas nadeljivali, pri čekamo, da vu potpunom broju prisutni budu na ovoj svečanosti. Ufamo se na dalje, da za kratko vreme vu obilnom zdavanju delnik bude iz siromaškimi starimi dečki napunjeni varaš. Šestdeset za zamuž prikladnih puc.

Ako samo jedna kapla srca biva vu belgijskih dečkih, onda segurno do šestdeset snehah više bude vu Belgiumu

Navollia se živetl jedna gospodska žena.

Vu Ujpeštu jednoga bogatoga trgovca po imenu Löwi Bernat mlada snažna žena ove dane je vu stanu svojem: vumrla. Mlada ova gospa sama si je iskala smrt. Koma da dvadeset osem ljet starosti imala je. Osem ljet toga, kak je zamuž otišla. Svojega suproga je ljubila i sve gospodarstvo je vu redu bilo. Troju svoju decu s velikom skrblijovstvom odhranjivala. Pred nekulikimi dani je betežna postala tak, da je vu posteli morala ležati. Veliku bolest je čutila i ova bolest i ova velika nevolja je njoj njezino življenje žuhko većinilo. Prošlog meseca osemnajstoga dana vu zorju, kad su još svi bili spali, mlada ova gospa se stala i otrov popila. Na veliku kriku se njeni suprug izbudi i taki po doktora pošlje, nego mladog gospe sva doktorska znanost nemoguća bila da pomore. Ove dane vu jutro je preminula.

Potepuha tajnost.

Minuće meseca około srdine redarstvo vu Budapešti je zločince iskalo. Medju ostalemi je Vonkal Gyula dvadeset i devet ljet star zidarski detič takaj vu ruke njim došel. Osobitu falingu proti njemu nisu mogli najti. Jedino samo proti njemu taj zrok imali jesu, da radi vmanjickovanja bil je pretirani iz glavnog grada Budapešte, nego on je ipak nazad došel. Kad je dvadeset dni kaštige vu reštu odslužil peršup bili su njega vu Hajdu-Böszörmény poslali. Vu putovanju je krvno eluvanje zadobil i njega su vu Hajdu-Böszörmény vu špital na stanili. Vu špitalu je onda i bil vumerl. Vu njegovoj opravi našli jesu jedno pismo, koje Vonkal iz oiovkom ova bil na pisal

— Moja tajnost, da po mojoj smrti na videlo dojde istinitost, spišem hajdu-böszörmensku veliku kradljivost koja se na železnici dogodila. 1893 ljeta 14. jezer korun vkrali jesu od Kartner Šandora bečkoga svinjskoga trgovca. Ovu krađu ja sam bil većinil. Peneze sam predal svojemu bratu Vonkal Matjašu, koj mesto toga, da bi se bili žnjimi razdelili, odskočil je vu Ameriku. Meni nit jen filler nije dal od njih. Iz penezi je imučan postal, ali meni poleg vnoge prošnje ipak nijp hotel poslati. Niti odgovora nije hotel dati na moje liste. Ako hočeju znati gde stanuje, ovdí ima njegov naslov. Nev-Jork Napoleon Street II. 712. Bog mu grehe odprosti!

Škitavca glasa redarstvo postalo je na nadkapitanski ured, koj je putem ministriuma oprošen nevjorski konzulatus, da nek poišče Vonkal Matjaša. Ako je ovo istina, s čim brat njegov tuži Kartner Sandor onda

za deset ljet nazad dobi svoje peneze, Mozbit iz interesi skupa.

Na vekovečinu vzete peršone ime.

Minister nutrašnje posle iz osobitoga zroka odredil je, da za naveke za svoje primite peršone zvan familianskoga njegovoga imena mora nositi i onoga ime takaj, koj ga za vekivečinu za svoje bil vzal. Po takvim na vekovečinu vzeti dužen je dvoja imena nositi i to se premeniti pod nikakov način nesmije. Ova dvoja imena tak se imaju hasnovati, da prvo njegovo familijansko ime mora prvo biti za njim pako onoga pridavno ime, koj ga za svoje bil prijel.

Neverno družinće

Mlinarič Treza verno služila je kod Kollarics Richarda zalaujvarškoga učiteljadoklam se ni zbudil vu njoj putovanja na, gon i minuće meseca 13. dana bez da bi komu bila kaj rekla, na put se genula. Da pako medtimgoga njezin gospodar za naveke nebi se izpozabil iz žnje, odnesla je sobum do 27 korun vrednosti oprave. Da kud se skita, to se još do sada nezna

Lastavice vu štali.

Spameten gospodar spoznava lastavicah hasen i pazi nato, da opakih dechah ruke okolo njegovoga stana ne pokvariju lastavicah gnjezda; nego, se ipak najde takov gospodar, koj niti lepoga čuvsta, niti pako prama naravi ljubavi nema za dosta izobraženosti nato gledeč, da lastavičina gnjezda vu svojem ganjku pod kapum ili vu komori mogel bi nje trpeti, dapače za dobro pripoznaje i to takaj, ako njegovi kućiši, kravari, ali budi biroši iz stalnoga trama na nikaj spraviju ovih dragih protulelja nazveščajućih njihova gnjezda. Ako prem takov sluga, kravar ali biroš, jedino samo sam sebi čini kvara poleg toga, da siromaških letnih prihodnikov od domačine nje uglobi; kajti nema takovoga Caherlin praha, od kelja šibic, ali kakovih drugih muhnjih trovilah s kojimi bi mugučen bil zapraviti toliko muh, kak lastavica. Ove ptičice moguče jesu črez jeden dan tuliko muh položiti kak na primer jedna ptica žmečavi ima, ako pak još k tomu tri, ili četiri mladih takaj ima, onda si moremo misliti, kuliko množina muh je ova, koja jedna takova od lastavice familija zapravi. Tak hasnovita je lastavica u tom slučaju, ako vu jednoj prostanoj štali, ako samo dve lastavičine gnjezdah ima, tak poleg odprtih vratih neostane ni jedne muhe vu njoj i nezvjadaje neprilike niti živini, niti onim, koji njim dvoriju. Vu komori lastavica isto ovoga hasna čini.

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF.

T. cz.

Van szerencsém Csáktornya és vidéke t. közönségének nagybecsü tudomására hozni, hogy eddigi **üvegraktáramat** egy a füszer-üzletem melleti külön nyílt eladási helyiségre változtattam.

Üzletemben tehát ezentül az **üvegszakmába** tartozó mindennemü árúk is a **legjutányosabb árban kaphatók.**

Elvállalok továbbá úgy helyiségemben valamint azonkívül is mindennemü üvegesmunkát, javításokat. Gyártok modern **kép-** valamint **tükörkereteket is**, melyeknek részletes mintái üzletemben a nagyérdemü közönségnek megtekintés végett rendelkezésre állanak.

Korcsmárosok és vendéglősök bármikor poharakat és üvegeket olcsó díj mellett kölcsönbe kapnak. Szives támogatásukat kérve maradok

kiváló tisztelettel 939 8—25

Todor R. utóda.

P. P.

Cast mi je obznaniti p. š. stanovnikom grada Čakovca kao i okolice, da sem kraj mojega štacuna još jedan drugi štacun s **glažnatom** robum otvorit.

U mojoj **glažuti** dobije se **sve za hval cieniu** prem **krémarske flaše, kupice i drugo** glažovje.

Dale se kod mene dobiju **sveti kipl** i svakojacke **zreale.**

Obloke i kipe takaj za hval cieniu u **rame mećem.**

Krémari dobiju kod svake prilike svaku količinu **flaše i kupice u posodu.**

Sa poštovanjem

Tódor R. nasl.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy az eddig a **dr. Krasovecz házban** létezett

rőfös- és divatárakereskedésemet

a volt **Mayer S.-féle** üzlethelyiségbe helyeztem át.

Raktáramat teljesen kibővílve és felszerelve mindennemü divatezikket a legjobb minőségben jutányosan adhatok **Mayer S. ur teljes raktárkészletét megvettem és ezen átvett árukat a mielőbbi teljes**

kiárúsítás céljából

jóval a beszerzési áron alúl

minden elfogadható összegért adom.

Magamat a nagyérdemü közönség becses pártfogásába ajánlva maradok

kiváló tisztelettel

935 8—10

HERZER IZIDOR.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (WIEN IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN (Triest mellett) ajánlja bellőld!

GYOGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerészegyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/1 palack 5 korona 1/2 palack 2'60

Kapható: CSÁKTORNYÁN.

TODOR R.-utóda füszerkereskedésében.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) a fent említett intézetben (WIEN IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerek vizsgáló intézete által Wien IX. Spitalgasse 31. . . .

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerek vizsgáló intézete által Wien IX. Spitalgasse 31. . . .

Alkalmi vétel!

Kessel áruházában

Fő-utca Hirschmann-féle ház. (a postahivatallal szemben.)

f. hó 7. vasárnap kezdődik
ruhaszövetek, cretonok és battisztek elárusi-
tása mélyen leszállított árak mellett.

Folyó év szeptember 1-től üzletemet a zárda-épület Neumann Albert-
féle helyiségbe helyezem át.

955 4—

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy fizetem

teljes felosztása

miatt az összes raktáron levő áruimat. n. m. **női ruhakelmék, rövidárúk, vász-
nak, kendők, nap- és esőernyők** stb. stb. különféle divatcikket **mélyen**
a bevásárlási áron alól minden elfogadható összegért eladom.

Magamat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlván maradok

Csáktornya, 1903. május 10.

kiváló tisztelettel

Neumann Albert.

951 5—

Ház eladás.

Csáktornyán, a Patak-utca
338. szám alatt épült

uj lakház

szabad kézből azonnal eladó.
Bővebbet a tulajdonosnál.

914 1-1

NAGY JÁNOS fogházórnél.

Fölhívás!

12 forinttól 15 forintig

készülnek műhelyemben remek szabású divatos férföltönyök, felöltők mérték után a legfinomabb gyapjuszövetekből.

TIMÁR LAJOS

férfiszabó terme

Budapest, VIII., Gyöngygyűk-utca, 9., I. em.

Vidéki rendeléseknél egy mintaruha mértékül beküldendő.

Vidékre ha 4 ruhát rendelnek egy helységben, odaküldöm utazó szabászatot divatos, gazdag posztóminta gyűjteményeimmel, bemutatás és pontos mértékvétele miatt.

899 11-*

Zálogintézet.

A nagykanizsai kereskedelmi **REZSŐS**
és iparbank részvénytársulat
hatóságilag engedélyezett

Zálogosztálya

mindennemű új áru,
ékszerekre, arany- és ezüst tárgyra
kölcsönt ad.

Zálogtárgyak postai és vasúti újján is ellogálhatók.

POLLAK JAKAB divatáruháza **VARAZSDON** Dráva-utca.

A világhírű **Borzalínó kalapgyár** egyedüli raktára. — Dúsan felszerelt nagy raktár valódi

KARLSBADI CZIPÓKBEN

kalapokban továbbá mindennemű **lérfi- és női nürnbergi-, rövid-, kézmű-, kötő- és divatcikkekben.**

909. 10-10

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

könyvnyomdája

Csáktornyán

a legújabb gyorssajtókkal és diszes új betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket, — számlák,

körlevelek, hivatalos- és magánnyomtatványokat, röpiratokat, műveket stb. stb.

bármely nyelven és kivitelben

a legjutányosabb árak mellett.

1651 tk. 1903.

Árverési hirdetmény kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Goriczay Gyuláné végrehajthatónak, Zdenkó Márton végrehajtást szenvedő elleni 700 k. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. jbiróság területén levő gáborvölgyi 381 tk. 249 hrsz. a, szőlő 1205 □ öl területű 1108 kor. az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az

1903. évi június. hó 26-án d. e. 10 órakor

a gáborvölgyi község előjáróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelelt árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 70. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt beszolgáltatni.

Kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Csáktornya, 1903. ápr. 16.

912

1101 tk. 903.

Együttes árverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság, mint tkv. hatóság közhírré teszi, hogy az Alsómuraközi takarékpénztár és csatlakozott társainak Fischl Sándor murakirályi lakos elleni végrehajtási ügyében 3000 korona tőke ennek 1902. évi január 27. napjától járó 6 % kamatai 1/3 % váltódíj 119 k. 65 fillér eddigi 41 kor. árverési kérvényi költség, valamint 300 K. 900 K. 911 kor. 36 f. 460 K. 498 K. 417 K. 46 f. 373 K. 98 f. 280 K. 200 K. 1400 K. 700 K. 290 K. 460 K. tőkék s járulékaik kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. járásbíróság területén fekvő a muracsányi 3207. szljkvben 81 hrsz. alatt felvett ingatlan 3020 kor. kikiáltási árban, mint becsárban az

1903 évi jun. hó 30-ik napján d. e. 10 órakor

Muracsány községhezánál dr. Kemény Fülöp, Wollák Rezső, dr. Schwarz Zsigmond, dr. Rotschild Jakab, dr. Tamás János, Zakál Henrik ügyvédek vagy helyettesük közbenjöttével megtartandó árverésen eladatni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt, a fentti kikiáltási ár 10-át bánatpénz fejében letenni kötelesek.

A kir. járásbíróság mint tkvi hatóság

Perlakon, 1903. márcz. 23-án.

915

Egy a magyar-, német- és horvát nyelvet bíró **fűszerkereskedő**

s e g é d

azonnal felvétetik

Todor R. utóda keresk.
Csáktornya.

916 4-

Liliom-kenőcs

— Crème de Lys —

Gyorsan és biztosan működő, tiszta, nem ártalmas szer a szepülő, az arcz tisztáltlansága, pattanások, májfoltok sat. ellen.

Ára a hozzátartozó szappannal együtt, ha a pénz előre beküldetik: **2 K. 20 fill.**

Megrendeléseket elfogad:

Riedl Ferencz

„Salvator”-hoz címzett gyógyszerháza

Varazsdon.

957 3-20

Pomada od liljana.

— Crème de Lys —

Brzo i sigurno djelujuće, čisto neškodljivo sredstvo proti sunčanim pjegam (Sommersprossen) nečistoći lica kao prišćevom crvenilu i jetrenim pjegam (Leberflecke).

Ciena sa k tomu spadajućim sapunom ako se novci naprvo pošalju **2 kor. 20 fillira.**

Naručbe prima: Ljekarna K' Salvatoru

Franje Riedla Varaždin.

Házeladás.

Csáktornya n a **perlaki**-utezában levő

288. számú ház

szabad kézből eladó. Bővebbet a tulajdonosnál

Szotsits Mihálynál.

964 2-3

Schicht-szappan

„ezarvas“

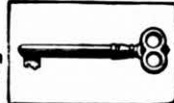
vagy

„kules“

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legelősebb szappan. — Minden kéres alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

!! **Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyiké: el legyen ellátva.** !!

Egy zágrábi gabona és fűszerkereskedés részére, szakképzett, a **német és horvát** nyelvben teljesen jártas, több évi gyakorlattal bíró

f i a t a l e m b e r

kerestetik.

Ajánlatok A. B. jelige alatt Berthold Neumann, Agram címzendők.

958 2-3